

TÝNEC NAD SÁZAVOU

BRÁNA DO POSÁZAVÍ

Město Týnec nad Sázavou

Známa křižovatka turistických tras dolního Posázaví. Původně opevněná – „zatýněná“ – osada ležící u brodu na staré obchodní stezce z Prahy do jižních Čech. První písemná zmínka o ní pochází z roku 1318, její historie je ale starší. Věhlas získalo město také díky týnecké kamenině a výrobě motocyklů značky JAWA.

Týnec nad Sázavou leží na Posázavské cyklotrase, která spojuje zajímavá místa v regionu. Vydat se po ní můžete například do Jílového u Prahy nebo Sázavy. Týncem prochází také mezinárodní cyklotrasa Praha-Vídeň. Okolí města je protkáno sítí značených turistických tras. Návštěvníky zavedou třeba do přírodní rezervace Grybla, na vyhlídku Panská skála, do Netvořic či na Neštětickou horu. <http://www.mestotytnec.cz>, <http://www.mikroregiontynecko.cz>

Hrad a muzeum

Místo, kde nyní stojí hrad, bylo podle archeologických nálezů osídleno už v druhé polovině 11. století. U původně opevněné osady byla na počátku 12. století postavena románská rotunda, která je jednou z nejstarších sakrálních staveb v České republice. K rotundě byla přistavěna obytná část a hranolová útočištná věž a bylo vybudováno nové opevnění. V roce 1318 se majitelem hradu stal Oldřich Medek z Valdeka a rod pánů z Valdeka jej měl v držení téměř do konce 15. století. Počátkem 17. století připojila Týnec jeho tehdejší majitelka Dorothea Hodejovská ke svému panství, ke kterému patřilo také nedaleké Konopiště. Ke hradu, který nechala opevnit, náležel ještě poplužní dvůr, pivovar se spílkou, sladovnou, chmelnicí, hvozdem a zahradami. Po bitvě na Bílé hoře byl majetek zkonfiskován a roku 1622 prodán Albrechtovi z Valdštejna. V roce 1627 byl hrad vypálen a zpusošen byl i Týnec. V roce 1785 panství získal František Josef z Vrtby a Týnec začal znovu nabývat významu.

V románském paláci v bývalém hradním areálu se nachází městské muzeum se stálou expozicí proslulé týnecké kameniny a archeologickými nálezy Týnecka. Kromě toho zde probíhají výstavy současných profesionálních i amatérských umělců. Součástí prohlídky muzea je také románská rotunda a gotická hranolová věž. Věž je sídlem netopýra velkého. tel.: 317 701 051, <http://www.mestotytnec.cz/muzeum>

Kostel sv. Šimona a Judy

Původně gotická stavba ze 14. století, přestavěná později v barokním stylu. Součástí kostela je i márnice – čtvercová stavba v západní části ohradní zdi, završená jehlancovou střechou.

Janečkova vila

Kruhová budova postavená v roce 1929 pro Ing. Františka Janečka podle návrhu architektů Karla a Otty Kohnových. V současnosti má soukromého majitele.

Hotel TÝNEC

Nachází se v bývalé továrně na kameninu, kterou nechal nedaleko hradu postavit v roce 1812 František Josef hrabě z Vrtby. Výroba byla ukončena v roce 1866. Budovu pak nechal její nový majitel František Ferdinand d'Este přestavět na arcivévodský hotel. Později sloužila jako kulturní dům. V současnosti je v ní společenské centrum, hotel, turistická ubytovna a informační centrum. tel.: 774 443 854, <http://www.hoteltytnec.cz>

Zbořený Kostelec

Zřícenina hradu, v minulosti nazývaného Kostelec nad Sázavou, stojí na skalnatém ostrohu Hrdečnice v přírodní rezervaci Čížov. Hrad byl založen pravděpodobně za vlády Václava II. na konci 13. století a měl sloužit obchodní stezce. V roce 1467 ho dobyla a pobořila vojska krále Jiřího z Poděbrad. Obnovit se ho už nikdy nepodařilo a zřícenina se začalo říkat Zbořený Kostelec.

Turistická ubytovna Bisport

Outdoorové centrum s půjčovnou lodí a kol, lanovým parkem a turistickými ubytovnami na řece Sázavě. Kromě Týnce nad Sázavou má základny na Stvořidlech, ve Zruči nad Sázavou, Kácově, Českém Šternberku, Sázavě, Čerčanech a Pikovicích. Součástí vodáckého zázemí v Týnci je také restaurace s pizzerií. tel.: 317 701 460, <http://www.bisport.cz>

JAWA

V novodobé historii město proslavila továrna na výrobu motocyklů JAWA, kterou založil v roce 1929 Ing. František Janeček. Prvním výrobkem byla JAWA 500 přezdívaná „Rumpál“, úspěšnými byly i motocykly zvané „Pérák“ nebo „Kývačka“.

Možnosti ubytování, stravování

Turistická ubytovna Bisport, tel.: 317 701 460, <http://www.bisport.cz>
Pizzerie Nad Řekou, tel.: 608 888 900, <http://www.hotelnadrekou.cz>
Hotel TÝNEC a turistická ubytovna, tel.: 774 443 854, <http://www.hoteltytnec.cz>
Hotel MLÝN BREJLOV, tel.: 774 443 854, <http://www.brejlov.cz>
Restaurace u Vrtišku, tel.: 317 701 690, <http://www.restauraceuvrtisku.cz>
Tábořiště Náklí, tel.: 721 355 969, <http://www.fotbal-tynec.cz>

Zajímavosti kolem řeky Sázavy

POSÁZAVSKÝ PACIFIK

Jedná se o železniční trasu z Vraného nad Vltavou přes železniční uzel v Čerčanech do Světlé nad Sázavou, která patří k nejzajímavějším úsekům českých železnic. Byla zprovozněna již na přelomu 19. a 20. století. Na trase bylo proraženo 14 tunelů a údolí musela být překlenuta mnoha kamennými

a ocelovými mosty. Ten nejzajímavější, Žampach, se vzpíná na 7 obloucích přes údolí Kocour u Jílového. V roce 1899 byl díky svým 41,5 metru výšky nejvyšším železničním kamenným mostem v Čechách. Jízda proslulým Posázavským Pacifikem trvá několik hodin a během ní můžete obdivovat původní stavitelské dílo, které vzniklo v neuvěřitelně kopcovitém a skalnatém terénu v celé délce Posázaví.

ČISTÁ ŘEKA SÁZAVA

Projekt založený na práci dobrovolníků, kteří každoročně na jaře čistí koryto řeky Sázavy z Havlíčkova Brodu až do Pikovic. Je nekomerční aktivitou, která je financována z dotací obcí, příspěvků sponzorů a dalších dárců.

Přidáte se k nám? Uvítáme jakoukoli formu pomoci!

Zapojit se můžete jako • dobrovolník při úklidu na řece nebo ze břehu
• poskytnutím materiální pomoci • finančním příspěvkem
Podrobnosti jsou na <http://www.posazavi.com>

ŘEKA SÁZAVA

Řeka Sázava pramení ve Žďárských vrších, mezi Kamenným vrchem a Sindelným vrchem, v nadmořské výšce 730 metrů. Ze zdejších mokřin vyvěrá Stružný potok vlévající se do rybníka Velké Dářko, odkud vytéká pod jménem Sázava. Sázava je velmi oblíbená mezi vodáky, kteří hojně využívají její část kolem Stvořidel nebo peřejnatý úsek v dolní části mezi Krhanicemi a Pikovicemi. Na okraji Českého Šternberka, pod klášterem ve městě Sázava a v obci Krhanice pod Týncem nad Sázavou (Kaňov) jsou vysoké, životu nebezpečné jezy s dlouhým vývařistěm. Aktuální informace o vodním stavu na <http://www.bisport.cz>.

Jez Podělský leží na říčním kilometru 17,90. Je poškozený, sjíždění provalenou částí jezu nedoporučujeme, ve spodní části je velké množství balvanů. Za vyššího stavu vody je bezpečnější jízda otevřenou vorovou propustí. Jinak se lodě mohou přetáhnout vpravo od propusti nebo přenést po pravém břehu.

Jez Brejlov se nachází na říčním kilometru 16,95. Je silně poškozený, voda silně táhne do protržené části a na demletý pilíř, kde je pod hladinou nebezpečná železná konstrukce, velké množství ostrého lomového kamene pod jezem. Lodě lze přetáhnout po jezu vpravo i vlevo od propusti. Přenášení možné vpravo.

Jez Kaňov leží na říčním kilometru 16,20. Je nesjízdný, životu nebezpečný! Za větší vody velké vývařistě, za menší vody sjízdny propustí uprostřed řeky, pokud je otevřena. Doporučujeme přenášení lodí po levém břehu.

Jez Pěnkava-Krhanice leží na říčním kilometru 14,95. Je sjízdny propustí přibližně ve středu jezu, pozor na přetékající proud zleva. Přenášení možné vlevo.

Lesní jez Kamenný Újezdec leží na říčním kilometru 12,05. Obvykle je dobře sjízdny bývalou propustí poblíž pravého břehu, kde ale silně táhne proud na česla náhonu! Přenášení možné vlevo.

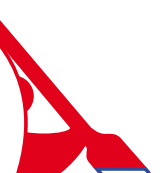
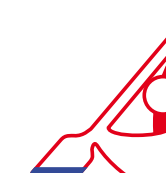
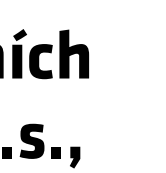
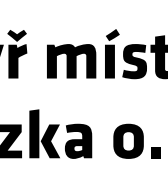
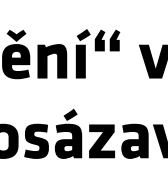
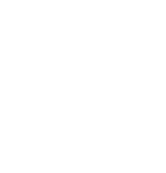

Jez Kamenný Přivoz leží na říčním kilometru 11,0. Má neobvyklý půdorys do tvaru písmene V a dva náhony. Je poškozený, na tělese jezu a v podjezí jsou kameny. Sjízdny je v místě bývalé propusti. Delší přenášení je možné vlevo.

Jez Žampach se nachází na říčním kilometru 9,80. Má trvale zavřenou propust. Za vyššího průtoku je sjízdny přes hrzení propusti nebo přes korunu vpravo od propusti. Přenášení je možné po pravém břehu, ale je velmi dlouhé.

Stav k 1. 9. 2013. Uvedené texty mají pouze informativní charakter. Vodácký sport je potenciálně nebezpečný a vždy je nutné posoudit překonání jezu dle aktuální situace.

Projekt „Řeky se mění“ vznikl ve spolupráci čtyř místních akčních skupin – Posázaví o.p.s., Královská stezka o.p.s., Lípa pro venkov o.s., Rakovnicko o.p.s.

Partneři projektu:

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí